No. 3097. Zaterdag 14 October 1939. 56ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

MIDDELBAAR ONDERWIJS OP CURAÇAO

Wel op een zeer ongelegen ogenblik, nu al onze financiën, ja nog zelfs van het hoognodige, naar defensie gaan, zijn enkele heren (waaronder n.b. nog wel een man van defensie) op 't idee gekomen om een actie te voeren, voor een Curaçaose inrichting van Middelbaar onderwijs. Een tiental personen waren ter bespreking gekomen in de Thelmakliniek en de Beurs heeft daarover Dinsdag een uitgebreid verslag gepubliceerd. Achter deze tien personen stonden grotere groepen. Vandaar dat ook buiten deze tien de belangstelling tot uiting is gekomen.

Over dit vraagstuk ontvingen we dezer dagen twee artikelen, die elkander zeer goed aanvullen. De eerste inzender n.l. geeft zijn zakelijke bezwaren: de tweede legt meer de nadruk op de godsdienstige bezwaren van katholieke zijde.

We geven hierbij het woord aan de inzenders.

Uit een verslag van de Beurs bleek me, dat dit onderwerp weer eens op de proppen is gekomen. Volgens genoemd blad had er Maandagavond een vergadering plaats ten huize van Dr. P. Maal van een dertiental genodigden, om de mogelijke oprichting van een inrichting voor Middelbaar of Voorbereidend onderwijs op ons eiland te bestuderen.

Volgens genoemd verslag, dat de indruk maakt van zakelijkheid, werden de grote moeilijkheden, die tegen de oprichting van een dergelijke school op Curaçao, bestaan, onder het oog gezien. Sommige aanwezigen schenen ze betrekkelijk licht te stellen, terwijl andere er bijzonder nadruk oplegden; hoe het zij, het schijnt wel, dat de eindconclusie van de meerderheid der vergadering (vergeet niet dat er maar 13 waren. Red Am.) dat een middelbare school op Curaçao wenselijk, volgens sommigen zelfs noodzakelijk is.

Enige tijd geleden is er in de Staten over het plan al veel te doen geweest, en zelfs werd me dezer dagen verzekerd, dat reeds bij gouverneur Helfrich het plan bestond een middelbare school of (en) gymnasium te stichten. In ieder geval blijkt hieruit, dat er werkelijk een drang bestaat in die richting. Bij het Bestuur schijnen de moeilijkheden zeer zwaar te wegen, en daarom is er indertijd door het Bestuur voorgesteld, het bestaande beurzensysteem, dat tamelijk stroef werkt, wat soepeler te maken ,de bijdrage wat kleiner te maken, maar ook de voorwaarden gemakkelijker. Persoonlijk voelen wij veel voor dat plan, want, men mag praten als Brugman, ons lijkt het een groot voordeel, dat sommige, zo mogelijk vele jongelui van Curaçao naar Nederland gaan, om daar de hogere studies, die hier tot nu toe niet mogelijk zijn, te doen. De Beurs geeft in bovengenoemd verslag al vele voordelen daarvan op, en eenieder, die ze wil zien, zal er niet veel tegen in kunnen brengen. Vooral, nu door de verbetering van het Mulo-onderwijs hier, de mogelijkheid is geschapen, dat de jongens en meisjes tot 16 of zelfs tot 18 jaar hier blijven. Dan vervallen ook de gevoelsargumenten, die door sommige ouders in het geding worden gebracht. Dat er nu en dan eens een van die mensen, niet op Curaçao terugkeert, is dan nog zo erg niet; de meerderheid keert terug, en past zich ook weer tamelijk gemakkelijk aan bij hun oude omgeving.

Nu de eventuele school voor M.O. hier. Het is best mogelijk, dat het peil van Curaçao door zulk een inrichting zou verhoogd worden, en er zijn zeker nog wel meer voordelen aan te halen: zie de voorstanders aan het woord in de Beurs.

Maar de bezwaren zijn ook enorm. Nemen we eerst maar eens de coéducatie. Op gevaar af van voor ouderwets te worden uitgekreten, blijf ik dat stelsel voor Curaçao verderfelijk vinden en ik voel me hier in zeer goed gezelschap. En het zijn heus niet alleen de katholieken die hier beslist afwijzend tegenover staan.

Blijkbaar is dat bezwaar ook gevoeld voor Muloscholen, en bij de bespreking van de nieuwbouw voor de Hendrik- en Wilhelminaschool is daar weer heel wat over te doen geweest. Hoe hoog moest die muur ook weer zijn tussen de twee scholen?

Maar die bezwaren zijn voor de middelbare school zeker nog groter. We geloven dan ook niet, dat men over die bezwaren heenstapt en dat is maar goed ook. In de vergadering bij Dr. Maal werd dat volgens het Beurs-verslag ook gevoeld, en men zou desnoods dan maar werken voor een jongensschool. Maar natuurlijk zijn er ook heel wat meisjes voor wie het middelbaar onderwijs verlangd wordt, en dan komt men toch weer tot een dubbele inrichting.

De godsdienstige richting kan men wel met een handomdraai wegredeneren, maar, jammer genoeg, is ze daar niet mee van de baan. Wat voor een school moet het worden? Een openbare, neutrale, een katholieke, en Christelijk-protestantse?

Natuurlijk zou men kunnen geven en nemen, maar ik kan me toch voorstellen, dat deze kwestie een onoverwinbare moeilijkheid bleek. Enfin, zolang de kerkelijke autoriteit hier nog geen uitspraak gedaan heeft, kunnen we dit even er buiten laten.

Dan de kosten. Het schijnt, dat in de vergadering van verleden Maandag door sommige aanwezigen erg licht over de kosten werd geoordeeld, maar m.i. zeer onjuist. Dit is zeker, als men een inrichting voor Middelbaar of voorbereidend hoger onderwijs maakt, doe het dan goed.

Maakt men er geen eerste klas inrichting van, dan is het gevaar, dat de school al heel gauw als minderwaardig wordt gekwalificeerd, zeer groot. Dit gevaar is toch al niet denkbeeldig, ook al pakt men de zaak zo goed mogelijk aan. Nee, een goede middelbare school, ook al wordt het maar een bovenbouw van de Mulo, kost geld en veel geld. Betrekkelijk nog meer, daar er betrekkelijk weinig leerlingen zullen zijn. Het aantal leraren zal daardoor niet veel minder kunnen zijn. Elk vak moet toch goed bezet zijn door een alleszins bevoegde leerkracht. Hoe groot dan ook de drang is naar een hogere onderwijsinrichting, ik houd, alleen al om de kosten, de hele zaak voor lange tijd onbereikbaar.

En nu moet me dit nog van het hart: Iedereen weet, hoeveel er nog te doen is op gebied van lager onderwijs, en van het mulo. Het zal ook wel tot de meeste mensen, die er belang in stellen zijn doorgedrongen, hoeveel moeite het kost, om van het bestuur voor dat onderwijs iets los te krijgen. Toch geldt het hier ongetwijfeld een veel groter volksbelang dan een middelbare school, die schatten zal kosten en waar betrekkelijk slechts een klein getal van profiteert.

Daarom is mijn conclusie: Laat het gouvernement voor de begaafde jongelui van allerlei richting een gemakkelijk systeem van steun bij de studie in Nederland invoeren, laat vele van de Curaçaose kinderen naar Nederland gaan; niet alleen die gelukkigen, maar heel Curaçao zal er van profiteren, en besteed verder wat meer aan het volksonderwijs, waar de brede lagen van de maatschappij van genieten, en is men daarmee klaar, laten we dan nog eens denken aan een middelbare school, of zelfs nog aan hoger, maar houd intussen de mogelijkheid open, dat zij, die een degelijke opleiding in Nederland verkiezen, daarbij ook steun ondervinden.

De tweede inzender schrijft:

In het verslag van B. & N. van 10 October 1939 over „Middelbaar Onderwijs op Curaçao" hebben wij eens te meer ondervonden, welk een afgrond onze Katholieke levensbeschouwing scheidt van die onzer andersdenkende broeders.

We willen niet eens spreken over de oplossing van de coeducatie kwestie, die men „aan het veranderen van de tijdgeest kan overlaten", alsof deze hoogstbelangrijke fundamentele opvoedingskwestie ,een soort modegril is.

We willen het slechts hebben over deze vraag van het Beursverslag, die in vorm en inhoud zozeer tegen de borst stuit: „Moet dit onderwijs in geloofsrichtingen uiteenvallen?"

Meent men nu werkelijk, dat het nodig is bij de betrokken autoriteiten aan te kloppen om te vernemen, hoe men tegenover deze kwesties staat. Alsof het van de „mening" der autoriteiten afhangt hoe men deze kwestie moet oplossen, en alsof het niet uit de Katholieke geloofs- en zedeleer — om hierover alleen te spreken —, uiteraard volgt, dat Katholieken een Godsdienstige school voor hun kind eisen.

Blijven dan de Encyclieken van onze Pausen een gesloten boek voor allen die niet Katholiek zijn?

Daar is maar één geval denkbaar, waarin wij als katholieken met een neutrale school zouden accoord gaan (mits de waarborgen worden geleverd die onze katholieke plicht eist) en dat geval zou zijn, wanneer het aantal Katholieken, dat in aanmerking zou komen voor middelbaar onderwijs hier op Curaçao in zo'n kleine minderheid zou zijn vergeleken bij de niet-Katholieken, dat men voor die enkele Katholieken onmogelijk de kosten voor een eigen school zou mogen vragen.

Als we echter zien hoe groot het percentage is dat onze R.K. Mulo bezoekt en dit vergelijkt met het percentage, dat de neutrale Mulo bezoekt, dan kunnen we zeker niet tot een kleine minderheid van onze Katholieke kinderen besluiten.

Het spijt ons meer dan we kunnen zeggen, dat wij in onze Curaçaose samenleving uitdrukkingen moeten horen als deze: „Moet het onderwijs in geloofrichtingen uiteenvallen?"

Maar weet men dan niet, dat de opvoeding onzer kinderen ook in de school geheel en al steunen moet op de beginselen van de Godsdienst, ten minste voor die ouders, die zelf godsdienstig zijn, en dat zijn er gelukkig op Curaçao velen.

Een mens zonder godsdienstige opvoeding is geen mens, maar een „animal intelligent", een knap dier, terwijl zijn knapheid hem nog gevaarlijker maakt, omdat hij daarmee een wapen bezit waarmee hij zijn kwade instincten kan botvieren, zonder dat zijn geweten, door geen godsdienstige opvoeding gevormd, hem leidt zijn ongeregelde neigingen te breidelen.

Het is waar dat er ongelukkigen zijn — ik kan ze geen ander benaming geven — die menen dat Godsdienst niet nodig is, dus ook niet op school. Maar hiertegenover staat dat er millioenen zijn, die menen dat de Godsdienst een levenskwestie is. Des te belangrijker is een levenskwestie naar mate ze meer invloed heeft op het leven. Daarom is voedsel een voornamere levenskwestie als kleding, lucht noodzakelijker als voedsel, warmte nodiger nog als lucht. Maar God die de diepste oorzaak is van alle zijn zonder Wien niets kan leven en bestaan, God is meer nodig aan den mens dan al het andere, en de band die ons aan Hem bindt, de godsdienstige band, is de meest natuurlijke van alle banden.

En daarom zegt de mens die in God gelooft, dat de Godsdienst het fundament is van zijn leven en van dat zijner kinderen, dat op dit fundament zijn hele opvoedingssysteem moet zijn opgebouwd; dat er anders in zijn opvoeding geen harmonie is, geen volledigheid, ja, dat zonder Godsdienst het voornaamste aan de opvoeding ontbreekt. Daarom leert de godsdienstige mens dat leven zonder God geen menselijk leven is en de moeite niet waard om er voor opgeleid te worden, dat leven zonder God geen enkele steun biedt, geen enkele grootheid heeft, geen enkele tegenwicht vormt tegen het kwaad, geen enkele troost geeft voor de toekomst, en daarom wil ik als godsdienstige ouder mijn kind de godsdienstige opvoeding tot een godsdienstig leven niet ontnemen, want in de ogen van een gelovig man is godsdienst het verhevenste, het schoonste, het enigverblijvende wat hij zijn kind schenken kan.

Het is onbegrijpelijk maar toch waar dat er ouders zijn die durven te zeggen, vooral als hun kind op bepaalde leeftijd is gekomen, dat het moet worden vrijgelaten in het kiezen van zijn Godsdienst. Maar laat men het dan ook vrij om zijn gezondheid te ruineren, laat men het vrij om zijn fatsoen op straat te gooien in afwachting dat het door ondervinding, maar ook met schade en schande, de prijs heeft leren kennen van gezondheid en fatsoen.

Zijn kind vrijlaten in het kiezen van zijn godsdienst kan ook betekenen, dat men er als ouder onverschillig er tegenover staat, of zijn kind godsdienstig is of niet. Maar als ge uw kind geen godsdienstige opvoeding hebt gegeven, dan ontbreekt er iets aan uw kind. Een wijsgeer zou zeggen: „'t Is niet iets negatiefs maar privatiefs", zoals de blindheid een privatie is in den mens. Ge hebt het uw kind aan iets laten ontbreken, aan iets waarop het recht had, aan iets waarop ge als ouder geen recht had het uw kind te laten ontbreken.

Een ontwikkeld meisje hoorde eens voor het eerst het verhaal van Jezus' lijden; door een hevige aandoening aangegerepen, zeide ze schreiende: „Neen, dat is niet mogelijk. Als dat werkelijk gebeurd was, hadden mijne ouders het me zeker verteld."

Ze had gelijk. Wij die geloven in den Godmens en weten door ons geloof dat Hij op de wereld kwam tot heil van allen, ook van onze kinderen, wij die weten dat Jezus van Zichzelve zeide: „Ik ben de weg, de waarheid en het leven", wij weten dat Hij dit ook gezegd heeft voor onze kinderen. Deze kennis aan onze kinderen onthouden, of hen er maar gebrekkig op de hoogte ervan te brengen, is voor ons gelovigen een misdaad aan onze kinderen bedreven.

Maar zal iemand nog zeggen: „Wij eerbiedigen uw geloofsovertuiging, wij geven toe dat gij volgens die geloofsovertuiging uwe kinderen godsdienstig moet opvoeden, maar doet het dan in het huisgezin, laat de godsdienst buiten de school. Ziehier het antwoord:

Als het waar is dat de godsdienst de meest vitale kwestie van ons leven is „als het waar is dat de godsdienst ons hele leven moet doordringen en dat zonder godsdienst onze ziel niet alleen van haar kroon is beroofd, maar geschonden wordt tot in haar diepste vezelen, dan mag ons kind geen ogenblik van zijn leven buiten de godsdienstige sfeer verblijven.

De godsdienst moet ten nauwste met den mens verbonden zijn, met zijn levensopvatting, met zijn zeden. Welnu, de opvoeding houdt zich bezig den jongemens tot een volmaakte levensopvatting te brengen, tot gaafheid van zeden, enz., dan mag dus aan die opvoeding de godsdienst niet ontbreken.

Opvoeding geschiedt thuis en op school, dan mag dus noch thuis noch op school de godsdienst ontbreken.

Wat zou men van een school zeggen, waar men de hygiëne verwaarloost onder het voorwendsel dat hygiëne niet op de lesrooster staat. De school moet het heel kind vormen, het gezonde, het verstandige, het godsdienstige kind. Voor een gelovige is een school zonder godsdienst, een onnatuurlijk, een onmenselijk iets, ja zoals de grote denker Pascal het zeide: „Het is voor ons Katholieken een monster."

Er zijn mensen die toegeven, dat men op school een zekere moraliteit moet leren, maar geen dogma's. Maar welke moraal biedt houvast aan het leven als ze niet steunt op de openbaring? De moraal steunt op het dogma en verliest die steun door gemis aan dogma's. Als men niet meer aan God gelooft, gelooft men ook niet meer aan moraal.

Wij Katholieken geloven in de ene, ware, heilige, Katholieke Kerk. Zij bewaart voor ons de schat der Goddelijke openbaring. Ze is onze grootste opvoedster, ze eist van ons, onze kinderen te zenden naar de katholieke school. Wij zullen onze Moeder de Heilige Kerk gehoorzamen.

DE ONDERGANG VAN HET AVONDLAND

II.

Welke oorzaken bewerken de toestanden, die het recht geven van een dreigende ondergang van het „Avondland" van het oude Europa te spreken? Hierbij is op te merken, dat de ene toestand niet zelden de oorzaak is van het ontstaan van een volgende, en dat de toestand, die heerst op één gebied ook inwerkt op een ander gebied.

De oorzaken van de economische achteruitgang en het verlies van het financiële overwicht liggen hoofdzakelijk in de wereldoorlog 1914 — 1918 en zijne nevenverschijnselen. De oorlogvoerende Staten hadden geld nodig: Amerika leende het natuurlijk niet gratis! Op economisch gebied maakte het jonge Amerika grote, reusachtige vorderingen en terwijl de Europese industrie als in doodstrijd lag, kon zich de Amerikaanse industrie, gesteund door overvloedig kapitaal, naar alle zijden ontwikkelen. Ook na de oorlog strekte de Amerikaanse industrie steeds verder hare machtige vleugels uit en het afgematte Europa kon niet volgen. Ook het verlies der leiding op politiek gebied ligt voor een groot deel in die oorlog. Verschillende Staten riepen de inboorlingen hunner koloniën te hulp, om (voor de cultuur!)

tegen hunne vijanden in Europa te strijden. En die inboorlingen, die tegen het blanke ras vochten aan de zijde der soldaten van het moederland voelden zich als gelijkstaande met de blanken, zij zagen allerhande mistoestanden in Europa en werden zich hunne eigen sterkte en waarde bewust. Toen ontstonden de nieuwe leuzen: „Azië voor de Aziaten", „Afrika voor de Afrikanen", „Egypte den Egyptenaren". De gekleurde rassen willen zich onafhankelijk maken van het witte ras, de koloniën van het moederland, evengoed als in een vorige eeuw reeds Amerika dit deed, (Ver. St.) en ook de Staten van Zuid-Amerika deden.

De Italiaanse historicus Ferreri schreef in 1923 (in zijn „Tragedie van de vrede"): „Na de oorlog van Europa tegen zich zelf begint de oorlog van Azië tegen Europa."

Daarenboven kwam de gehele politiek en diplomatie van Europa, die van vrede sprak en op oorlog berekend was, in miscrediet bij de buiten-Europese landen, want te dikwijls bleek de politiek met zelfzucht, de diplomatie met huichelarij gelijk te staan. En onder de schijn van „vriendschappelijke betrekkingen" werd de „bevriende" mogendheid met nijd en afgunst bespionneerd.

De ondergang der Europese cultuur, die eens voor de wereld toonaangevend was, werkte Europa zelf in de hand, dat Negermuziek en Negerrevues invoerde. Doch de hoofdoorzaak daarvan is de ontkerstening van Europa. De cultuur van Europa was ontsprongen uit het Christendom, en hoe meer Europa van het Christendom afweek, des te on-Europeser werd en des te dieper zonk de cultuur. En het Christendom, waaraan Europa alles te danken had, mocht de laatste eeuwen in Europa vrij bestreden worden. P. Heinrich Pesch S.J. noemt de geschiedenis-periode sedert de Hervorming een 400-jarige revolutieperiode. „Sinds de 16e eeuw", zo lees ik elders, „is de Europese Maatschappij op de dwaling van het subjectivisme gegrondvest." En het is een natuurwet: dwaling doodt. Daarom is Europa doodziek. Daarom zien wij aan alle zijden het bankroet. Dat is volmaakt logisch en geen verstandig mens zal zich over dit verschijnsel verwonderen. Eerder zou men zich moeten verbazen, als het anders ware. Talrijke tientallen van jaren mochten (en mogen) door de Staat betaalde universiteits-professoren op de katheders der Hogescholen zitten en met koude, nuchtere berekening methodisch en met zorgvuldig overleg alle sterren Gods uitdoven, van alle kanten en op elk gebied ontploffingsstoffen te zamen slepen, elk Godsgeloof in naam der wetenschap belachelijk maken, het geloof aan Christus als onwetenschappelijk kolenbrandersgeloof bespotten, de katholieke Kerk als uitgesproken bestrijdster van wetenschap en cultuur brandmerken en de leuzen uitgeven: „Los van God" en „Los van Rome". — Viviani beroemde zich reeds voor ± 40 jaren er op „de sterren aan de hemel gedoofd te hebben". „De socialistische leiders der werklieden hebben het evangelie der atheistische universiteitsprofessoren op de straat gedragen." In de moderne Constituties der Staten wordt Christus niet erkend, — evenmin als in het „vredes"-verdrag van Versailles.

In de Staatkunde kwam het liberalisme op, dat overgaande in radicalisme, het socialisme baarde. Het radicale socialisme werd de vader van het communisme, spartacisme en bolsjewisme, maar hier tegenover ontstonden weer als een reactie de dictaturen.

God werd onttroond en hier de Staat en daar de mens op de hoogste zetel verheven en de mens wil geen God meer boven zich erkennen, hij wil niet dienen. En juist in deze afdwaling van het Christendom ligt de oorzaak, dat de Europese cultuur en beschaving niet meer toonaangevend kon blijven in de wereld. Want een andere cultuur, — een cultuur-zonder-God ontneemt Europa alles waardoor het op cultureel gebied boven de andere werelddelen stond. Wat een Europese beschaving zonder Christus bieden kan — dat kunnen andere beschavingen ook bieden. Daarom zoekt Europa zelf meer en meer „inspiraties" in andere werelddelen. (Muziek, film, theater, stijl, poëzie, mode en anderszins, Indische godsdiensten, enz.).

„De ondergang van het Avondland"! [illegible] nog af te weren? Men moet de [illegible]ikheid onder de ogen durven [illegible]n dan zien we, dat op financ[illegible] gebied van Europa's leidende positie geen sprake meer kan zijn. Zeker al niet door deze nieuwe oorlog. Op economisch gebied heeft Europa zo niet geheel, dan toch op enkele onderdelen, eveneens reeds ingeboet, en het zal evenmin op dit gebied als op het financiële zijne plaats heroveren. Op diplomatiek en politiek gebied heeft Amerika zijn kunnen reeds getoond en de geslepen Japannezen schijnen geboren diplomaten te zijn. We kunnen dus, zonder pessimist te zijn, gerust aannemen, dat Europa op, zeggen we materieel gebied, zijn overwicht op de andere werelddelen verloren heeft en derhalve kan men zonder overdrijven zeggen, dat in dit opzicht de ondergang van het Avondland voltooid is. En op dit gebied zal Europa, met uitzondering misschien van het diplomatiek terrein, zijn overwicht wel niet meer herwinnen.

Maar erger is de „ondergang van het Avondland", d.i. het verlies van zijne leiding op cultureel gebied. Want dit is en blijft de hoofdvraag: zal de Europese cultuur door ene andere vervangen, verdrongen worden; zal Europa ook in dit opzicht ten onder gaan, d.i. komen te staan onder andere werelddelen? Dat de mogelijkheid bestaat, zal elk nadenkend lezer toegeven, en ook, zodra de Europese cultuur door ene andere, Amerikaanse, Aziatische, Indische of Afrikaanse verdrongen zal zijn „de ondergang van het Avondland" voltooid zal zijn. Moet het zover komen? We hopen het niet, al mogen noch kunnen wij ons verhelen, dat Europa zich wel degelijk op deze weg bevindt. Zou werkelijk de tijd nader gekomen zijn, dat een Australisch pelgrim op de ruinen der St. Paul mijmeren zal over een Europese cultuur? Zal deze ondergang een feit worden? De oorzaak van deze dreigende ondergang van het Avondland, ligt, zoals we zagen, d.i. voor wat cultuur en beschaving betreft, in het verlaten (het opgeven) door Europa van het Christendom en zijne vorderingen. Het behoud van zijn overwicht en het herwinnen van wat het op dit gebied reeds verloren heeft, zal Europa slechts bewerken, wanneer het tot het Christendom en wel het praktisch Christendom terugkeert. Geleerden van naam die het met Oswald Spengler geheel eens zijn, wat betreft de gevolgtrekkingen uit de vergelijkende volkenstudie, verschillen met Spengler in de voorspelling van de zekere ondergang. Want Spengler laat bij die vergelijkingen een niet te vergeten factor buiten berekening, n.l. het Christendom. Volgens Spengler gingen bij de ondergang der oude volken ook hunne godsdiensten ten onder: met de heidense culturen verdwenen, vervielen mede hunne godsdiensten. Doch dat ook het Christendom de ondergang van het Avondland mee zal maken, dat bestrijdt elk overtuigd Christen. Want het Christendom is niet te vergelijken met een heidense godsdienst. Het werd gesticht door een God, niet voor één land, doch voor alle landen, voor alle tijden, voor alle mensen zonder onderscheid. En ook al zou Europa in puinhopen vallen, het Christendom valt niet mee. Europa moet terug naar het Christendom, en zijn ondergang is afgewend. Is echter die terugkeer nog mogelijk? De beroemde katholieke Staatsman en diplomaat Donoso Cortes († 1853) gaf op een dergelijke vraag reeds het treurige antwoord: „Ik geloof het niet. Ik heb tot nu toe nog geen volk leren kennen, dat tot het Geloof teruggekeerd is, nadat het dit geloof verloren had." Andere hebben even zo geoordeeld. En tóch is het zeker, dat Europa gered worden k à n.

Maar om gered te worden, moet men gered w i l l e n worden, Dan is die terugkeer mogelijk, al is de weg ook nog zo moeilijk. In de 16de eeuw viel een groot deel van Europa van het Katholicisme af.

Het Protestantisme verviel in de loop der eeuwen in ontelbare sekten, de sekten vervallen op hunne beurt en er gaat onder hen een roep naar eenheid. Doch die eenheid kan niet te zamen gemetseld worden op bevel; het cement ontbreekt daar toe. En ook nu weder klonk van Rome's tinne de manende stem van het Opperhoofd der ware en daarom ipso facto ook oudste Kerk van Christus. Die stem leert, dat de eenheid niet gevonden kan worden buiten de éne ware Kerk van Christus. In de loop der eeuwen keerden de besten der dwalenden tot de Moederkerk terug. Zal het gros der volken, de „algemeenheid", hen volgen?

„Stat crux, dum volvitur orbis!" Ook wanneer geheel de wereld in puinen valt, staat het Kruis, zegevierend en onoverwinnelijk.

Terug naar het Kruis, naar het practisch Christendom, — en Europa is gered! Maar wel lichtzinnig zondigt de Katholiek, die zich nog gelovig noemt, zo hij, de ernst der tijden miskennend en eigen verantwoordelijkheid niet achtend, niet naar krachten meewerkt, om het practisch Christendom te doen zegevieren!

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Zoals wel verwacht was, is het antwoord van Engeland en Frankrijk op Hitler's zogenaamde vredesvoorstellen van de vorige week, zuiver negatief geweest. Met Hitler-Duitsland sluiten Engeland en Frankrijk geen vrede.

En terwijl de Entente met Duitsland aan het vechten blijft, gaat Rusland met grote winsten strijken. Letland, Lithauen en Estland zijn feitelijk al niet meer als vazalstaten van Moskou, waarvoor alleen Lithauen een schijnbare gratificatie gekregen heeft in Wilna.

En momenteel is Finland aan de beurt. Men is nog aan het onderhandelen en in hoofdzaak krijgt de Rus zijn zin. En dan, zo wordt er bericht, komt Bessarabië aan de beurt.

Maar ook zijn Noorwegen en Zweden al momenteel in Moskou aan het bespreken en met Turkije heeft Moskou dezer dagen een verdrag afgesloten.

We hebben een vorige keer reeds geschreven, dat de huidige activiteit van Rusland veel en veel gevaarlijker is voor Duitsland dan Frankrijk en Engeland, waar het mee in oorlog is.

Er gaan dan ook al geruchten, dat er in Duitsland een actie gaande is tegen von Ribbentrop.

Hoe de situatie zich ontwarren zal?

De knapste politici weten er geen antwoord op. Volgens telegrammen van de Beurs had Colijn dezer dagen een onderhoud met de Telegraaf en zeide daarbij:

Wij staan thans voor vele vragen, die volkomen raadselen zijn. We weten bijvoorbeeld niet in hoeverre Rusland economisch kan en zal steunen. Wij weten niet hoeveel duikboten Duitsland over anderhalf jaar de zee kan opzenden. Ook weten wij niet hoe houden. de houding van Turkije en van Italië bij een verdere ontwikkeling van het conflict zal zijn. Niemand kan zeggen hoe lang de oorlog zal duren, of wanneer er weer vrede komt. Zeker komt die vrede niet binnen drie maanden en niet later dan 1943. Een volledig herstel van Polen is niet te verwachten, terwijl de positie van Rusland in Europa thans een andere is dan voorheen. De ijsvrije havens in de Oostzee van de vroegere Russische provincies zijn thans weer in Russische handen, waardoor de machtsverhoudingen aan de Oostzee zich gewijzigd hebben. Zelfs bij een overwinning van Frankrijk en Engeland zal Rusland het thans door de Russen bezette gebied van Polen niet meer teruggeven. Omtrent de kans op vrede ontbreken ons op het ogenblik de nodige aanwijzingen. De vraag rijst of Frankrijk en Engeland de val van he tgehele nazisysteem wensen te bewerkstelligen of dat de geallieerden reeds tevreden zijn wanneer enkele personen van het toneel verdwijnen. In ieder geval geeft de volgende overweging enig houvast. Er is geen oorlogshartstocht. Men kan elkaar schijnbaar moeilijk te lijf gaan. Een langdurige oorlog is zelfs voor de rijkste landen een zekere weg naar de financiële afgrond. Hoe wordt het Europese concert weer hersteld als Duitsland de these loslaat dat het alleen of met Rusland de zaken in Oost en Zuid Oost Europa zal regelen. Zakelijk gezien, behoeft niet gewanhoopt te worden aan de mogelijkheid van vrede in een niet al te ver verwijderde toekomst. Gezien wat echter de feiten ligt, zo eindigde Dr. Colijn het interview, is het verstandiger om met een oorlog van vrij lange duur rekening te

Algemeene kennisgeving.

Mr. J. J. A. ELLIS

EN

MAGDA J. M. PENN.

Geven U hierbij kennis, dat hun huwelijk Kerkelijk zal worden ingezegend onder de H. Mis, welke zal worden opgedragen door Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. P. I. VERRIET, in de Kathedrale kerk van St. Anna, op Dinsdag 17 October a.s. te 9 uur 's morgens.

RECEPTIE: 20.30 — 22 uur, ten huize van den Heer J. M. J. ELLIS, weg naar Welgelegen No. 6, alhier.

2—2

EMMASTAD.

SPORTCLUB „ASIENTO"

TENNIS.

Voor de gemengde enkelwedstrijden hebben de volgende deelnemers zich opgegeven:

1. Rosentral; 2. Vermeulen; 3. Mevr. Scheffer; 4. Bart; 5. v.d. Elsen; 6. Zaayer; 7. Mrs. Goodliffe; 8. Carriere; 9. Mevr. Lemaire; 10. Kutch Loyenga; 12. Janknegt; 13. Mevr. Flachs; 14. de Mol; 15. v.d. Kuip; 16. Mevr. Zaalberg; 17. van Kekem; 18. Aevr. van Berkum; 19. Zaalberg; 20. Altena; 21. Lemaire; 22. Mej. Comperts; 23. Vromans; 24. van Wezel; 25. Mevr. Vermeulen.

Indien iemand zich mocht hebben opgegeven en niet op deze lijst voorkomt, gelieve hij of zij dit nog direct te melden aan den Tenniscommisaris, den heer Zaayer.

De wedstrijden vangen Zaterdag, 14 October, aan op de hierna genoemde tijden.

Aanvan voor Dames: Zaterdag 4 uur precies.

Aanvang voor Heren: Zaterdag 4.30 uur.

Zondag alle spelers en speelsters te 3.30 uur.

De dames en heren wordt dringend verzocht op tijd op de baan aanwezig te zijn, opdat de Tenniscommissie niet genoodzaakt zal zijn laatkomers van deelname uit te sluiten. Ieder onthoude haar of zijn nummer en melde zich onmiddellijk na aankomst op de baan en na afoop van eke partij bij hetWedstrijdsecretariaat.

De Commissie.

AANKOMENDE PASSAGIERS.

Per. m.s. „Colombia" d.d. 15 October 1939 (uit Holland).

Mevr. Scheurkogel en kind, Gezin A. Bakker, W. Inden & echtgen., Echtgen. L. van Leeuwen, Gezin. J. Mackay, Gezin A. A. Martens, Echtgen. A. M. de Mol, Th. A. A. M. Ouwerkerk & gezin, Echtgen. C. de Rijcke, Echtgen. C. F. Spangenberg, J. de Vries & gezin, Wenckenbach & gezin, W. J. Nijhof & gezin.

Echtgen. G. van Altena, Echtgen. M. de Bruyne, Gezin J. de Graaf, Gezin J. A. Knaap, Echtgen. A. A. J. Letsch, Echtgen. Chr. Pas, Gezin K. W. Rekers, Gezin J. Voogt, Gezin C. v. Velzen, Gezin G. Visser.

VERTREKKENDE PASSAGIERS.

Per s.s. „Simon Bolivar" 14 October 1939 (naar Europa).

Gezin L. G. Armbrust, E. Eisma en echtgen., A. C. D. de Graeff en gezin, J. P. de Groot en gezin, D.W. Martin en echtgen.

J. W. Kemper, J. M. Klooster, D. Terpstra en gezin, B. J. v.d. Berg, P. M. Blom, G. M. Booy, A. Bouwmeester, J. Dietz, A. A. Dikstra, F. A. I. Fesevur, A. J. Genefaas, D. Herselman, D. W. Maljers, Th. C. J. Meeuwsen, C. A. Th. Meyer, G. van Nes, P. de Pagter, A. de Snoo.

HEBT U REEDS GECONTROLEERD OF DE VERDUISTERING VAN UW HUIS VOLDOENDE IS? DOE HET DAN GAUW, NU HEBT U NOG TIJD ERVOOR.

De bitse en kwetsende vorm van een woord heeft menige vriendschapsband verbroken en somtijds zelfs over het lot van geheel een volk beslist.

Wij, die op de wentelende wereld in de stuwing van haar golven worden meegevoerd, bezinnen ons te zelden op deze onaantastbare wet van haar immer voorwaartse, rusteloze beweging.

CURACAO.

DE OPLEIDING TOT TANDHEELKUNDIGE.

De Staten van Curaçao dienden het volgende voorlopige verslag in op de Landsverordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van de 30ste Juni 1934, regelende de uitoefening van de tandheelkunst.

De overweging van dit ontwerp in de afdelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Geen der leden kon zich verenigen met de mening van het Bestuur, dat er aanleiding zou bestaan om de mogelijkheid om alhier examen als tandheelkundige af te leggen, af te schaffen. Achtten zij het standpunt, van waar indertijd werd uitgegaan voor afschaffing van die mogelijkheid voor geneeskundigen al aanvechtbaar, die kwestie is nu niet aan de orde. Dat het echter — en nog wel in dezelfde mate — zou gelden voor het tandheelkundige examen, konden zij niet inzien. En materieel èn deskundige examinatoren voor het afnemen van het tandheelkundige examen achtten zij in voldoende mate in Curaçao aanwezig. De tegenovergestelde mening ten aanzien van de leden van de examencommissie, dus dat zij niet in staat zouden zijn dat examen af te nemen, werd niet aangenaam voor ze geacht en ook niet gedeeld.

En in Nederlands Indië èn in Suriname wordt het tandheelkundige examen afgenomen; waarom zou het hier niet mogen plaats hebben? zo werd gevraagd.

Afschaffing van dat examen zou een beperking betekenen van de toekomstmogelijkheden voor den Curaçaoënaar, waarvoor de afdelingen een voldoende grond aanwezig achtten. Zij vroegen of er klachten bij het Bestuur zijn ingekomen omtrent de kundigheid van de alhier gevestigde hier geëxamineerde tandheelkundigen.

Ook de moeilijkheden ten aanzien van de buitenlandse diploma's konden de afdelingen niet zien. Zij, die van zulk een diploma voorzien zijn, moeten toch immers ook het examen bedoeld in artikel 1, sub b der verordening afleggen? En de Gouverneur kan toch, wanneer hij dit nodig acht gebruik maken van de hem bij artikel 4 der verordening gegeven bevoegdheid om een toelating te weigeren? Buitendien is het van algemene bekendheid dat Amerika tegenwoordig de beste tandheelkundigen levert; zelfs gaan er — aldus werd in de afdelingen medegedeeld — Nederlandse tandheelkundigen na afgelegde examen naar Amerika om daar verder te studeren. Zou men het ook hun met dergelijke diploma's onmogelijk moeten maken zich alhier te vestigen? De afdelingen zouden dat wel bezwaarlijk achten.

Algemeen werd dan ook het Bestuur in overweging gegeven het ontwerp terug te nemen.

INSPECTIE RODE KRUIS.

Zaterdagmiddag half zes zal Z. Excell. Gouverneur Wouters de Rode Kruis kolonne inspecteren op het Gouvernementsplein in het fort Amsterdam.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m. Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier.

5 uur Vroegmis.
7 uur Kindermis.
8.15 uur Hoogmis.
6.30 uur Lof.
In de week dagelijks de H. Mis om 6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

K
KRO
O

NEDERLANDS WERELDPROGRAMMA.

Zondag, 15 October 1939.
01.25 — 0.25 uur G.M.T.
Via P.C.J. Golfl. 31.28 m.

1. Wilhelmus — Opening.
2. Gramofoonmuziek
3. „Katholieke Jeugdzorg in Nederland" door Pater Liberatus O.M. Cap.
4. Gramofoonmuziek.
5. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
6. Eventueel Vaderlandse Kroniek
7. Gramofoonmuziek.

KOLONIALE UITZENDING.

14.05 — 15.05 uur G.M.T.
Via P.C.J. Golflengte 19.71 m.

1. Mars
2. Landbouwkundige Missie-actie door Ir. J. P. Planje
3. Gramofoonmuziek
4. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
5. Eventueel Vaderlandse Kroniek
6. Gramofoonmuziek.

Hr. Ms. O. 20.

Van Hr. Ms. O. 20 welke te samen met het artillerie instructieschip Hr. Ms. van Kinsbergen hier komt, ontvingen we de volgende gegevens:

In 1936 te Schiedam bij N.V. Wilton Feyenoord op stapel gezet en in 1939 officieel in dienst gesteld.

De grootste lengte is 80.7 M. bij een breedte van 7.50 meter en diepgang van 38 dm.

De standaardwaterverplaatsing is 966, terwijl het schip bewapend is met 1 kanon van 88 cm. en 2 mitrailleurs van 48 mm. en 6 torpedo lanceerbuisinrichtingen.

De snelheid is 19 mijl aan de oppervlakte varende, tegen 9 mijl geheel ondergedompeld.

Het schip is bemand met 37 koppen onder commando van de luitenant ter zee Bunemakers.

Het machinevermogen in paardekrachten is 2 × 2500.

SURINAAMSE KATHOLIEKE KRING „ALOYSIUS".

Bij deze worden de leden in kennis gesteld, dat het uitstapje naar Brakkeput a.s. Zondag doorgaat. Vertrek 6 v.m. van het Brionplein. De leden van Suffisant worden op Rio Canario afgehaald.

Vergeet uw voetbalschoenen, zwembroek en een broodje niet.

Het Bestuur.

VERDUISTERINGSOEFENING.

Zoals de lezers hebben vernomen, zal binnen zeer korte tijd een verduisteringsproef worden gehouden op Curaçao. Reeds werd hierover een verslag van de gehouden persconferentie gepubliceerd.

Alhoewel reeds talrijke malen over dit onderwerp geschreven en gesproken is menen wij goed te doen voor deze oefening — laten we hopen dat de werkelijkheid bespaard blijft — nog de nodige korte aanwijzingen te verstrekken.

De luchtbeschermingsmaatregelen en dus ook vanzelfsprekend de maatregelen, welke voor verduistering moeten worden getroffen, treden in werking zodra er luchtgevaar voor Curaçao bestaat, dus met andere woorden, wanneer we practisch in oorlog zijn. Immers we moeten ook rekening houden met het feit, dat geen of geen tijdige oorlogsverklaring wordt [illegible].

In oorlogstijd nu zal de verduisteringstoestand normaal zijn, wat dus voor de bewoners van de huizen neerkomt op een permanente deugdelijke afscherming.

De dooddoener van „als er een vliegtuig komt, dan draai ik het licht wel uit", gaat dus in oorlogstijd niet op. Men kan dan natuurlijk ook weer zeggen, dat men wel in het donker zal zitten, maar dit is niet te doen, temeer daar een oorlog nu eenmaal niet in één dag is afgelopen. We moeten dus voor afscherming zorg dragen.

Beschouwen we eerst de buitenverlichting. U zult dan opmerken dat we hier de straat- haven- en C.P.I.M.-verlichting niet bespreken. Hiervoor zijn speciale maatregelen getroffen. Het gaat dus om de buitenverlichting van de huizen, waaronder we dan kunnen verstaan de gewone lampen en de reclamelichten. We moeten dan weer onderscheid maken in gebouwen die gebruikt worden als winkel en de normale woonhuizen. Er zijn veel winkels waar na het sluitingsuur geen personeel aanwezig is en waarvan de eigenaar elders woont. De verlichting in en buiten de winkel, benevens die van een of andere reclamebak is meestal aan. **Er moet dus voor gezorgd worden, dat voor wat betreft de winkels, zowel binnen- als buitenverlichting, benevens de reclame gedoofd is.** Dit kan ook zonder bezwaar. De buitenreclame van de normale woonhuizen moet ook uit zijn. Men dient er rekening mede te houden dat een vergissing snel gemaakt is en dus per ongeluk het licht aangedraaid zou kunnen worden. Daarom doet men het beste de peer er uit halen of leukoplast over de schakelaar te plakken.

Nu zal men zeggen „dat ene uurtje vergis ik mij niet", maar denkt U toch eens in de werkelijkheid in, dan is het geen kwestie van een uurtje. Moet U door schade en schande wijs worden?

Wat de binnenverlichting betreft, hier stuiten we op meerdere moeilijkheden. Dit moeten we goed voor ogen houden bij alle pogingen, welke we voor verduistering aanwenden: „buiten mag geen licht zichtbaar". Hieruit volgt dus al direct, dat we niet moeten zeggen: „ik doe de shutters dicht en alles is in orde", maar dat we moeten controleren of de toegepaste methode afdoende is.

U komt dan voor vreemde gevallen te staan en het is beter die nu op te lossen, dan wanneer het oorlog is.

De afscherming kan binnen of buiten worden aangebracht, doch **houdt U rekening met de wind.**

Brengt de afscherming zodanig aan dat ze overdag weer kan worden afgenomen.

Een andere methode voor verduistering van particuliere woningen is **ook nog de afscherming van de lichtbron zelf**, doch dit is niet gemakkelijk.

Denkt U niet te gauw dat het goed is, maar controleer buiten of er nu werkelijk geen licht te zien is. Hoe kom ik nu de huizen uit, zonder dat er licht buiten zichtbaar wordt. Dit kan weer op talloze manieren worden opgelost. Men zou een lichtsluis kunnen maken. Populair uitgedrukt is dit een donker kamertje van gordijnen, hout of tapijten vlak voor de binnenzijde van de deur. Hoofdzaak is dat geen licht naar buiten valt als men naar buiten of naar binnen gaat.

En tot slot van dit gedeelte, denkt U ook om de achterzijde van Uw huis. Dikwijls wordt dit vergeten.

Rest ons nog U attent te maken op [illegible] van de autolichten. Hiervoor kan zwarte stof worden gebruikt. Hierin kan een spleetje worden aangebracht van 1 c.M. hoog en 5 c.M. breed hetwelk door lichtblauwe stof wordt afgeschermd. Denk ook om de achterlichten. Veel licht heeft men er niet van doch de bedoeling is om de tegenligger te kunnen zien aankomen.

Laten we met hetgeen hier in het kort is medegedeeld rekening houden. Werkt allen mede om de verduisteringsproef te doen slagen.

Luchtbeschermingsdienst.

LUCHTBESCHERMING.

Heden, Zaterdagavond zal om half 9 direct na de Nieuwsberichten van de Curom, een kruisgesprek worden gehouden tussen Luitenant v.d. Laarschot en de Heer Bartels Daal over de luchtbescherming, zowel in het Hollands als in het Papiaments.

Met het oog op de luchtbeschermingsoefening wordt eenieder aanbevolen naar deze uitzending te luisteren.

WELKOM.

Met het M.S. Colombia van de K.N.S.M. worden Zondag a.s. hier verwacht 3 nieuwe Paters, 2 Zusters Franciscanessen voor het St. Elisabethsgasthuis en 3 Zusters Dominicanessen voor het onderwijs op Aruba. Van deze laatste komt Zr. Emilia terug van verlof.

De 6 Duitse Caritas Zusters van [illegible] die aanvankelijk mee zouden komen als eersten van deze congregatie om het San Pedro hospitaal op Aruba geleidelijk over te nemen, zijn wegens de oorlog voorlopig verhinderd.

K.L.M. IN AANSLUITING OP ANDERE LUCHT- EN SCHEEPSVERBINDINGEN.

Dat ook onder de huidige omstandigheden het internationale doorgaande reizigersverkeer druk kan zijn, bleek dezer dagen weer eens:

Op Maandag 9 dezer vlogen met de ochtenddienst van 6 uur naar Maracaibo o.m. vier passagiers, waarvan er twee Indianapolis tot bestemming hadden, een Kansas City en een Shreveport in de U.S. Deze allen reisden van Maracaibo verder naar Miami met de aansluitende P.A.A. Clipper vliegbootdienst.

Op Woensdag 11 dezer werden, verdeeld over de 3 dagelijkse diensten van Aruba naar Curaçao, 16 passagiers van de Lago Oil Comp. vervoerd, die allen dezelfde dag 's avonds te Curaçao scheep gingen op de „Santa Rosa" der Grace Line, met bestemming New York.

Wij voegen hieraan toe, dat ook buiten het Nederlandse gebiedsdeel de samenwerking tussen scheeps- en luchtvaart zich gunstig blijft ontwikkelen, met name te Trinidad en Barbados, tussen welke plaatsen door de K.L.M. in September 15 passagiers met bestemming New York en 31 passagiers, uit New York afkomstig, vervoerd werden, die alle gebruik maakten van de speciale K.L.M. dienst op Woensdagen, welke aansluiting geeft op de schepen der American Republics (Good neighbour) Line. In de dienst van New York naar Zuid Amerika (Argentinië) doen de schepen der A.R.L. namelijk op de uitreis Barbados aan en op de thuisreis Trinidad. Op 27 September werd wegens het grote aantal passage aanvragen zijdens passagiers der American Republics Line zelfs buiten de geregelde dienst een extra vlucht gemaakt tussen Trinidad en Barbados.

EMIL GOILO †.

Gisterenavond is betrekkelijk onverwacht overleden de Heer Emil Goilo. Iedere Curaçaoënaar kende de figuur van den Heer Goilo, die landsonderwijzer was op Aruba en Curaçao, vele jaren ook het bijzonder katholiek onderwijs heeft gediend en de laatste jaren zijns levens, zijn pensioen-gerechtigde tijd niet in een otium cum dignitate sleet, maar nog steeds druk was voor de katholieke zaak, als bibliothecaris, secretaris, administrateur, enz. Bijzondere verdienste heeft de Heer Goilo in deze laatste functies o.a. voor het Zeemanshuis.

God hebbe zijn ziel en onze deelneming aan de familie.

R. I. P.

FILMBESPREKING.

„GIRL'S SCHOOL" (Roxy).

„Girl's School" geeft ons een kijk op het leven van de leerlingen op een van de luxueuse kostscholen, waar de dametjes o.i. wel eens wat té grote vrijheid genieten. Door de film loopt de geschiedenis van twee meisjes, Natalia (Ann Shirley) en Linda. De eerste, die niet zo rijk is, is „Monitor", d.w.z. moet toezicht houden op het gedrag van de anderen. De twee meisjes zijn eerst vriendinnen, maar komen vijandig tegenover elkaar te staan als Natalia volgens haar geweten, een al te grote overtreding van haar vriendin aanbrengt. Maar de hele School beschouwt het als verklikken en nu staat Natalia geheel alleen en bloot aan allerlei plagerijen. Door een misverstand komt er een uitbarsting op het bal van de school, waar rake klappen vallen en de wederzijdse verhoudingen zich niet onbetuigd laten.

Als later echter blijkt, dat Linda zich vergist heeft en dat Natalia alles gedaan heeft in stilte om voor Linda alles te regelen, is de laatste flink genoeg om schuld te bekennen, om weer haar vriendschap te vragen, en daarmee herwint Natalia weer de vriendschap van de gehele school.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Gisteren werden door de Engelsen drie Duitse onderzeeërs in de grond geboord.

De beschuldiging van Duitsland, dat in Polen gasbommen met Engels merk zouden zijn gevonden, wordt door Engeland verklaard, als het motief zoeken van Duitsland om zelf een gasoorlog te beginnen.

Koning Gustaaf van Zweden heeft Noorwegen, Denemarken en Finland uitgenodigd tot een conferentie ter bepaling van de houding tegenover Rusland.

In Finland zijn 150 duizend man nieuwe reserves opgeroepen.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

Naar vernomen wordt, zijn de Scandinavische staten besloten om gezamenlijk een protest in te dienen bij de Duitse regering inzake het torpederen van neutrale schepen. België zal zich bij dit protest aansluiten. Nederland zal dit niet doen, daar men in de praktijk het nog niet heeft medegemaakt, dat een Hollands schip door een Duitse onderzeeër in de grond is geboord.

Aanstaande Maandag zal men in Nederland de suiker gaan rantsoeneren. Per persoon zal men niet meer dan 250 gram suiker in twee weken mogen gebruiken.

Met behulp van de regering zal men tien millioen blikjes tomatensap maken.

De weekstaat van de Nederlandse Bank toont aan, dat de goudvoorraad onveranderd is. De circulatie is met 35 millioen gedaald.

De invoer over September bedroeg thans 160 millioen gulden, tegen 66 millioen gulden uitvoer.

In Augustus werd voor 127 millioen ingevoerd en voor 92 millioen uitgevoerd. In September 1938 werd 117 millioen gulden ingevoerd en 10[illegible] millioen uitgevoerd. Het nationaal vermogen is sedert 1934 met 3.2 milliard gedaald. Het inkomen met 1.4 milliard.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO NOBO.

15 October	1939: A-klasse	Jong Holland 1 — Volharding 1 (Visser)	
15 October	1939: B-klasse	Jong-Curaçao — Arsenal (H. Rog)	*
15 October	1939: Juniores	S.U.B.T. — Volcania (I. Dania)	%
22 October	1939: A-klasse	Hercules 1 — Volharding 1 (Jesurun)	
22 October	1939: Res.A-klasse	Jong-Holland 2 — Atletico 2 (B. L. Dijk)	*

FINALE WILHELMINA BEKER.

29 October 1939: S.U.B.T. 1 — Jong Holland 1
Scheidsrechter: Visser.
Grensrechters: Dijk en Brakke.
aanvang 4.15 uur precies.

Bij gelijke stand 2 × 7½ min. verlengen. Is de stand nog gelijk dan beslist het lot.

RIO CANARIO.

15 October	1939: A-klasse	Hollandia 1 — Transvaal 1 (P. Tuin)	
15 October	1939: Res.A-klasse	Atletico 2 — R.C.C. 2 (B. L. Dijk)	*
22 October	1939: A-klasse	Asiento 2 — S.U.B.T. 2 (Brakke)	
22 October	1939: B-klasse	D.C.C. — Arsenal (H. Rog)	*

SCHERPENHEUVEL

22 October	1939: A-klasse	Scherpenheuvel 1 — R.C.C. 1 (L. Casper)	
22 October	1939: Juniores	Scherpenheuvel — Hercules (I. Dania)	%

De met % aangegeven wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.
De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 2.30 uur .m. precies.
De andere wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies.
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 × 40 minuten.

Met het oog op de vroeg invallende duisternis worden de verenigingen vriendelijk verzocht op tijd aanwezig te zijn.

Heren Scheidsrechters worden verzocht tijdig de competitieleider te berichten, ingeval zij verhinderd zijn. Adres competitieleider: E. Palm, Langestraat 78,

HET BESTUUR.

Te verwachten schepen over de maand October 1939.

16.	Pan:	„Tachira"	Maracaibo	Aruba|M'bo
16.	Noorsch	„Hoingar"	Port au Prince	La Guaira
16.	Ned:	„V. Rensselaer"	Pto. Cabello	Port au Prince
17.	Amk:	„Santa Elena"	New-York	La Guaira
17.	Noorsch	„Sangstad"	Pto. Cabello	?
17.	Dom:	„Pr. Trujillo"	Aruba	Cd. Trujillo
18.	Amk:	„Santa Paula"	Pto. Colombia	La Guaira.

Van Fransche Lijn, H.A.P.A.G. en Horn Linie geen opgave.

Van K.N.S.M. opgave over de eerste helft van de maand.

BEKENDMAKING.

De Administrateur van Financien in Curaçao maakt bekend, dat met ingang van heden voor de betaling van grondbelasting, gebruiksbelasting, inkomstenbelasting, rekeningen wegens waterlevering door de landswatervoorzieningsdienst, telephoonabonnementen en schoolgelden door den Koloniaal Ontvanger op Curaçao cheques op de Hollandsche Bank Unie N.V. en de Maduro en Curiel's Bank N.V. worden aangenomen.

De cheques dienen te worden gesteld ten name van den Koloniaal Ontvanger op Curaçao.

Bij de toezending of afgifte van de cheques moeten de betrekkelijke aanslagbiljetten of invorderingsformulieren worden overgelegd.

De aandacht van belanghebbenden wordt er op gevestigd, dat het bedrag cheques tevens eventueele boeten en vervolgingskosten dient te dekken.

Zoolang de cheques bij de bankinstellingen, waarop zij zijn afgegeven, niet zijn verrekend, kan door den betrokkene aan de door middel van de cheques gedane betalingen geenerlei aanspraak worden ontleend.

Zoodra van de bankinstellingen, waarop de cheques zijn afgegeven, bericht is ontvangen, dat de cheques zijn verrekend, worden de daarbij overgelegde aanslagbiljetten of invorderingsformulieren gekwiteerd teruggezonden.

De Administrateur van Financien voornoemd,

FRANKE.

3—1

Verwijder vergif uit Uw nieren en eindigt het 's nachts wakker worden.

Leef gezonder, gelukkiger. Zuiver het bloed. Leef langer.

Wanneer U voor ƒ 0.75 een goed middel en diuretique kunt krijgen, dat zeer doeltreffend en veilig is, dat alle vuile stoffen, vergif en zuren verdrijft, die U kunnen schaden, waarom dan doorgaan met slecht slapen en dikwijls wakker worden? Vraag Uw apotheker HAARLEMMER OLIE CAPSULES (GOLD MEDAL), maar kijk of U GOLD MEDAL krijgt; de ingredienten komen vanuit Haarlem, Holland en zijn geperfectioneerd in Amerika. Andere symptomen dan wakker worden zijn: rug- en oogpijnen, kramp aan de voeten, vochtige handen en brandend pijnlijke afvoer. 8.

DE BITTERE GLIMLACH.

Door Henri de Greeve, pr.

Bekend is de „verheven" glimlach om der mensen dwaasheden. Deze glimlach vindt men hier en daar in het boek der Wijsheid. Menig geleerde en menig meditante mens heeft deze glimlach overgenomen. Er zijn echter ogenblikken, waarin men maar bitter kan glimlachen in onzegbare afschuw bij het doorzien van menselijke berekening. Een ogenblik heeft de mensheid in het duister verkeerd omtrent Ruslands bedoelingen en verbijsterd gestaan bij de vraag, hoe Stalin er toe kwam dit niet-aanvalsbedrag te sluiten. Had die Russische beer niet meer profijt van het Engelse aas?

Men was blijkbaar het verleden vergeten, — bijna 20 jaar van communistische propaganda. Heeft de wereld het stille gegrinnik van Stalin niet gehoord, toen von Ribbentrop nederig klopte aan de deuren van het Kremlin om Duitsland gedekt te weten aan een der grenzen?

Lenin heeft zich, een verrijzenis nabij, van vreugde omgedraaid in zijn mausoleum. Een droom van vijf en twintig jaar gaat eindelijk in vervulling: het Communisme in het hart van Europa; in Duitsland! Het gebrul van de beer sloeg over in gehinnik! Stalin is niet bezorgd over het heil van Duitsland; hij heeft niet het minste verlangen Duitsland aan te vallen. Hij heeft maar één begeerte: Duitsland te veroveren, in het hart van Duitsland — en daarmede in het hart van Europa — een cel te bouwen, een embryo te telen van de wereldrevolutie. Zonder één kanonschot, zonder slag of stoot is Duitsland veroverd en Göbbels verheerlijkt den Russischen beer, dien hij enige weken te voren met de mestvork van zijn anti-propaganda te lijf ging.

Daar gaan de standpunten! Daar gaan de principes! Duitsland haalt den Russischen beer op een praalwagen binnen.

Oorlog? Geen oorlog? Voor Stalin is het van weinig belang. Hij is er! Hij is daar, waar hij wezen moet. En in enige weken schoot hij jaren op. Hij is minstens tien jaar dichter bij de wereldrevolutie.

Oorlog? Geen oorlog? Dat is de vraag, die het heden beheerst. Maar die vraag komt nu op het tweede plan. Oorlog is zeer zeker een afschuwelijke ramp. Maar als de oorlog ten einde is, begint het pas! Dan komt de gròte ramp; de grootste! Groter, erger, afschuwelijker dan wereldoorlog — het Communisme!

De bittere glimlach?

Waarvoor hebben wij van 1918 af gebouwd en gewerkt; geleden en gehongerd, werkloosheid doorstaan en crisis-ellende?

Om nu heel onze beschaving prijs te geven aan de wereldrevolutie.

Als twee honden vechten om een been, loopt de beer er ras mee heen.

Oorlog? Geen oorlog? Menselijke principen en bezweringen!

Wij glimlachen.

Als we Gods Kerk niet hadden, zouden we nu reden hebben om te wanhopen.

Hoge bloeddruk is gevaarlijk voor het hart.

Duizenden mannen en vrouwen boven de [illegible] gestoodr hart en verlamming vanwege hoge bloeddruk. Hoge bloeddruk is een geheimzinnig verschijnsel dat meer doden veroorzaakt dan kanker, gewoonlijk door het volk verkeerd aangezien als symptomen van indigestie of soms eenvoudige ongesteldheid. Aldus zijn de symptomen: Zwaar hoofd en boven de ogen, duizeligheid, korte adem, zenuwachtigheid, slecht slapen, hartpijnen, dommeligheid, kort van memorie en energie. Als U aan een van deze symptomen lijdt, stel de behandeling geen dag uit. want uw leven is in gevaar. Begin de behandeling met Hynox, wat de hoge bloeddruk reduceert reeds door de eerste dosis, het neemt de drukking van het hart weg en verjongt U veel jaren in korte tijd. Vraag Hynox vandaag nog in uw apotheek. Het is gegarandeerd U fitter en beter te maken, anders geld terug. 2

GEVRAAGD

Monteur-Bankwerker

voor behandeling van koelmachines. Voorloopig tijdelijk, later mogelijk vaste betrekking met pensioen.

Brieven letter B.

VERDUISTERING KAN IN OORLOGSTIJD WEL MAANDEN DUREN. U WILT TOCH THUIS NIET ALTIJD IN HET DONKER ZITTEN? NEEM DAN OOK UW VERDUISTERINGS MAATREGELEN.

Gevestigd:

F. R. van de Stadt

Chirurg.

Penstraat 20. Telef. 1579.

Spreekuur 11 -- 12.30.

Het Bestuur van de „Jubileumstichting" voor Zuigelingenverzorging en Moederschapszorg maakt hierbij bekend:

Dat vanaf 1 October 1939, Zuster van de Laar zitting houdt op de spreekkamer van de gouvernementsgeneeskundigen in het stadsdistrict tot het geven van raad en bijstand aan moeders met zuigelingen:

1o Op de spreekkamer van genoemde geneeskundige beoosten de haven, Werfstraat hoek Bitterstraat Scharlo, iederen Dinsdag en Donderdag van 3 tot 5 uur.

2o. Op de spreekkamer bewesten de haven, Nieuwindtstraat Otrabanda, iederen Woensdag en Vrijdag van 3 tot 5 uur.

Geheel parallax-vrij, geen dubbele belichting, spleetsluiter van 1/1000 tot 12 sec., zelfontspanner, verwisselbare objectieven tot 1:1,9, Tele- en groothoek-objectieven, tusschenstuk voor micro-opnamen, verbinding voor bliksemlichtopnamen, tusschenstukken voor opnamen op zeer korten afstand enz.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ N.V.

K.N.S.M. Curaçao. Eerstvolgende afvaarten en aankomsten.

VAN EUROPA:

ms. "COLOMBIA"	(via de Colonlijn havens)	15 October.
ss. „HERCULES"	(via Trinidad en La Guaira)	25 October.
ss. „STUYVESANT"	(via de Colonlijn havens)	6 November.
ms. „DOROS"	(via Paramaribo, Georgetown en Carupano)	7 November.
ss. „COSTA RICA"	(via de Colijnlijn havens)	12 November.

NAAR EUROPA:

ss. „SIMON BOLIVAR"	(via Trinidad, Barbados en Madeira)	14 October. 11 p.m.
ss. „VAN RENSSELAER"	(via Trinidad, en Madeira)	18 October.
Een schip		omstreeks 3 November.

VAN NEW YORK:

ss. „CALYPSO"	(via Port au Prince, La Guaira en Pto. Cabello)	18 October.
ss. „LUNA"	(via Port au Prince, La Guaira en Pto. Cabello)	25 October.
ss. „CRIJNSSEN"	(via Port au Prince)	28 October.

NAAR NEW YORK:

ss. „AMOR"	(via Pto. Cabello, facultatief)	20 October.
ss. „CRIJNSSEN"	(via Port au Prince)	24 October.

NAAR CRISTOBAL DIRECT:

ms. „PYGMALION"	(passagiers en vracht)	16 October.
ms. „SOCRATES"		18 October.

NAAR BARRANQUILLA, CARTAGENA, CRISTOBAL EN PTO. LIMON:

ms. „COLOMBIA"	17 October.
ss. „STUYVESANT"	6 November.
ss. „COSTA RICA"	13 November.

NAAR MARACAIBO:

ss. „CALYPSO"	(via Aruba) Woensdag	18 October ———
ss. „EL LIBERTADOR"	(via Aruba) Maandag	23 October 2 p.m.
ss. „LUNA"	(via Aruba) Woensdag	25 October ———

GRACE LINE

(Wijzigingen voorbehouden.)

AFVAARTEN VAN CURAÇAO:

NAAR CRISTOBAL, via La Guaira, Puerto Cabello, Aruba (Facultatief), Barranquilla en Cartagena:

S.S. „SANTA PAULA"	10 October
S.S. „SANTA ELENA"	17 October

NAAR NEW YORK, via La Guaira en Cap Haitien:

S.S. „SANTA ELENA"	11 October
S.S. „SANTA ROSA"	18 October

Uitsluitend buitenhutten met privé zoetwaterbad.

NAAR MARACAIBO, via Aruba:

S.S. „TACHIRA" (passagiers en vracht)	10—11 October
SS. „TACHIRA" „ „ „	17—18 October
S.S. „TACHIRA" „ „ „	24—25 October

S. E. L. Maduro & Sons, Inc. Agenten.

Steunt het Apostolaat ter Zee

